

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Elišky Cihlářové v právní věci stěžovatelů **a) A. O., b) nezletilý B. O.**, stěžovatele ad b) zastoupeného matkou A. O., obou státních příslušníků Ruské federace, právně zast. Mgr. Ing. Danou Podanou, advokátkou se sídlem v Praze 9, Bystrá 2243/8, za účasti **Ministerstva vnitra**, odboru azylové a migrační politiky, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 21. 1. 2005, č. j. 28 Az 80/2004 - 28,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Zástupkyni stěžovatelů Mgr. Ing. Daně Podané, advokátce **s e u r č u j e** na odměně za zastupování částka 1750 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Stěžovatelé se včas podanou kasační stížností domáhají u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by byl zrušen rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 21. 1. 2005, č. j. 28 Az 80/2004 - 28, a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud napadeným rozsudkem zamítl žalobu stěžovatelů proti rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 6. 4. 2004, č. j. OAM-666/VL-10-K01-2004, jímž stěžovatelům nebyl udělen azyl podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon

o azylu“), a současně bylo rozhodnuto tak, že se na ně nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Krajský soud nejprve odmítl námitku stěžovatelů, že správní orgán vycházel z nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci. Správní orgán při svém rozhodování vycházel zejména ze žádosti stěžovatelky o udělení azylu ze dne 20. 2. 2004, z pohovoru provedeného se stěžovatelkou dne 22. 3. 2004, ze Zprávy ministerstva zahraničí USA o stavu dodržování lidských práv v Ruské federaci za rok 2003 a z informací ohledně aktuální situace v Ruské federaci, obsažených v databázi České tiskové kanceláře. Správní orgán se řádně vypořádal se všemi provedenými důkazy a závěry, které z provedeného dokazování dovodil, jsou s nimi v logickém souladu.

Krajský soud přisvědčil správnímu orgánu, že v řízení nebyl prokázán žádný z důvodů pro udělení azylu podle ustanovení § 12 písm. a) a b) zákona o azylu, jež se týkají pronásledování za uplatňování politických práv a svobod nebo odůvodněného strachu z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Sama stěžovatelka uvedla, že se hlásí ke kalmycké etnické příslušnosti a ona, ani nikdo z její rodiny, není členem politické strany. K odchodu ze země ji přiměly okolnosti související s konfliktem v Čečensku. Rodina sice nebyla válečným konfliktem zasažena, který se jich prakticky nedotknul, ale měla obavu, že její synové budou povoláni k plnění vojenské povinnosti. Tyto skutečnosti však nelze podřadit pod azylově relevantní důvody uvedené v ustanovení § 12 písm. a) a b) zákona o azylu, protože nelze hovořit o pronásledování stěžovatelky ve smyslu zákona o azylu.

Krajský soud souhlasil se správním orgánem i v tom, že v řízení nebyly zjištěny důvody pro udělení azylu stěžovatelům podle ustanovení § 13 a § 14 zákona o azylu, protože nesplňovali zákonné podmínky, na udělení humanitárního azylu není právní nárok a po posouzení osobní situace stěžovatelů a situace v zemi původu neshledal správní orgán důvod pro udělení tohoto azylu. Krajský soud neshledal pochybení správního orgánu, ani pokud jde o neexistenci překážek vycestování ve smyslu ustanovení § 91 zákona o azylu; Kalmykie je navíc i dlouhodobě nejkřivější částí severního Kavkazu, kterou konflikt v Čečensku výrazně neovlivnil.

V kasační stížnosti proti tomuto rozsudku krajského soudu, která se opírá o důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), stěžovatelé odmítli závěry tohoto soudu, pokud dospěl k tomu, že v jejich věci nebyly dány důvody pro udělení azylu, ani shledány překážky vycestování.

Stěžovatelé, po odkazu na svá tvrzení, která jsou součástí správního spisu, stručně a velmi obecně především namítli, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku, zda splňují zákonné podmínky pro udělení azylu a zda se na ně vztahuje překážka vycestování. Je tomu tak proto, že mají reálnou obavu o svůj život a své bezpečí v zemi původu v souvislosti s válečným konfliktem v Čečensku [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Správní orgán rovněž nedostatečně zjistil politickou situaci a situaci v oblasti dodržování lidských práv v Kalmycké republice v souvislosti s uvedeným konfliktem v sousedním Čečensku. Nejistil tedy přesně a úplně skutečný stav věci a proto měl krajský soud pro tuto vadu žalobou napadené rozhodnutí zrušit [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Krajský soud též dostatečným způsobem nepřezkoumal žalobou napadené rozhodnutí správního orgánu

a svůj rozsudek ani dostatečně neodůvodnil [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Současné stěžovatelé navrhli, aby kasační stížnosti byl ze zákonných důvodů uvedených v ustanovení § 107 s. ř. s. přiznán odkladný účinek.

Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, v písemném vyjádření ke kasační stížnosti odkázalo na obsah správního spisu, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatelky, i na obsah vydaného správního rozhodnutí. Správní orgán ve svém rozhodnutí dostatečným způsobem vyvrátil tvrzení stěžovatelů o nebezpečí, které jim má hrozit v souvislosti s válečným konfliktem v Čečensku. K přiznání odkladného účinku kasační stížnosti správní orgán neshledal důvody a navrhl zamítnutí tohoto mimořádného opravného prostředku.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 21. 1. 2005, č. j. 28 Az 80/2004 - 28, při vázanosti rozsahem a důvody, které uplatnili stěžovatelé v podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.), a jelikož sám neshledal vady uvedené v § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud, který rozhoduje o kasační stížnosti proti napadenému rozsudku krajského soudu, vychází z toho, že i v řízení o kasační stížnosti se jako kasační soud musí řídit přísnou dispoziční zásadou. Je provedením této dispoziční zásady, jestliže ustanovení § 106 odst. 1 s. ř. s. ukládá stěžovateli povinnost označit rozsah napadení soudního rozhodnutí a uvést, z jakých důvodů (skutkových a právních) toto soudní rozhodnutí napadá a považuje výroky tohoto rozhodnutí za nezákonné. Rozsah napadení soudního rozhodnutí a uvedení skutkových a právních důvodů pak znamená povinnost stěžovatele tvrdit, že soudní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonu nebo jinému předpisu, který má charakter předpisu právního a toto tvrzení také odůvodnit. Stěžovatel je proto povinen jím spatřované důvody nezákonnosti napadeného rozhodnutí explicitně v kasační stížnosti uvést. Nestačí tudíž odkazovat jen na tvrzení a přednesy již učiněné dříve. V řízení o kasační stížnosti nejde o pokračování v již pravomocně skončených předchozích řízeních a účinky procesních úkonů v nich učiněných se u kasačního soudu projevit nemohou. Bez bližší a nezbytné konkretizace totiž není zřejmé, které důvody často v obsáhlých odvoláních a jiných podáních míní stěžovatel uplatnit též jako stížní body v řízení před kasačním soudem. Domáhá-li se proto stěžovatel kasační stížností zrušení rozhodnutí krajského soudu, byť hodlá uplatňovat tytéž důvody, které již uplatnil v řízeních předchozích, je třeba, aby tvrzené důvody v kasační stížnosti explicitně uvedl. Činnost kasačního soudu je pak ohraničena rámcem takto vymezeným (rozsah napadení soudního rozhodnutí a skutkové a právní důvody nezákonnosti tohoto rozhodnutí) a tento soud se musí omezit na zkoumání napadeného rozhodnutí jen v tomto směru, nejde-li ovšem o vadu, k níž musí hledět z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.). Nedostatek stěžovatelova tvrzení, že vydáním napadeného soudního rozhodnutí byl porušen zákon nebo jiný právní předpis, představuje vadu kasační stížnosti, která brání jejímu věcnému vyřízení. I při nejmírnějších požadavcích proto musí být z kasační stížnosti poznatelné, v kterých částech a po jakých stránkách má kasační soud napadené soudní rozhodnutí zkoumat, přičemž kasační soud není povinen ani oprávněn sám vyhledávat možné nezákonnosti soudního rozhodnutí.

Jestliže tedy stěžovatelé v kasační stížnosti odkázali na svá tvrzení, která jsou součástí správního spisu, nevyhovuje takto formulovaná námitka kasační stížnosti požadavkům ustanovení § 106 odst. 1 s. ř. s., protože důvody nezákonnosti napadeného rozsudku explicitně

a konkrétně v kasační stížnosti neuvedli a nevymezili tak rozsah přezkumné činnosti kasačního soudu, jenž je ovládán dispoziční zásadou.

Nejvyšší správní soud se proto mohl zabývat jen výtkou kasační stížnosti ve vztahu ke krajskému soudu, že stěžovatelé mají reálnou obavu o svůj život a své bezpečí v zemi původu v souvislosti s válečným konfliktem v Čečensku a již tím splňují zákonné podmínky pro udělení azylu, resp. pro konstatování překážky vycestování.

Tato námitka kasační stížnosti není azylově relevantní.

Krajský soud správně zdůraznil, že zákonnou podmínkou udělení azylu podle ustanovení § 12 písm. a) i b) zákona o azylu je nejen subjektivně pocíťovaný, ale i objektivně existující strach z pronásledování, který zákon o azylu spojuje jednak s politickými důvody (§ 12 písm. a) a jednak s rasou, náboženstvím, národností, příslušností k sociální skupině nebo se zastáváním určitých politických názorů.

Především stěžovatelé nebyli „pronásledováni“ ve smyslu zákona o azylu, tedy neoprávněně postihováni ze strany státní autority nebo těch osob, které takovou autoritu zosobňují. Sama stěžovatelka v žádosti o udělení azylu ze dne 20. 2. 2004 uváděla, že není a nikdy nebyla členkou politické strany a v pohovoru ze dne 22. 3. 2004 potvrdila, že ve vlasti neměla žádné problémy se státními orgány. Stěžovatelka tedy ani netvrdila, že by byla pronásledována státní autoritou v uvedeném smyslu a naopak uvedla, že vlast opustila z obavy, že její synové budou povoláni k plnění vojenské povinnosti. Nejvyšší správní soud již ale judikoval, že „odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004-49). Absence pronásledování ve smyslu zákona o azylu proto vedla správní orgán i krajský soud k důvodnému závěru, že u stěžovatelů nejsou dány zákonné podmínky pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu.

Krajský soud též správně dovodil, že u stěžovatelů nejsou dány ani překážky vycestování podle ustanovení § 91 zákona o azylu. V této souvislosti poukázal na zjištění správního orgánu, že oblast Kalmykie je dlouhodobě nejklidnější částí severního Kavkazu a konflikt v Čečensku situaci v této republice nijak výrazně neovlivnil. Tomuto zjištění konec konců odpovídá i tvrzení samotné stěžovatelky, která v pohovoru uvedla, že její rodina z důvodu vzdálenosti nebyla válečným konfliktem zasažena a prakticky se jich nedotknul. Návrat do Kalmycké republiky proto nenaplňuje zákonné podmínky pro vyslovení překážky vycestování, kterou by bylo ohrožení života v důsledku válečného konfliktu.

Nejvyšší správní soud nemůže přisvědčit ani námitce kasační stížnosti, že správní orgán nedostatečně zjistil politickou situaci a situaci v oblasti dodržování lidských práv v Kalmycké republice v souvislosti s uvedeným konfliktem v sousedním Čečensku, a proto z důvodu nepřesně a neúplně zjištěného skutečného stavu věci měl krajský soud pro tuto vadu žalobou napadené rozhodnutí zrušit.

Podle ustálené judikatury (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2004, sp. zn. 5 Azs 170/2004) má správní orgán povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené, případně neuvádí jen důvody ekonomické. Ze žádného

ustanovení zákona o azylu, ani jiného zákona nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci podle § 32 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“), má proto správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl. Pokud tedy správní orgán umožnil stěžovatelce, jako žadatelce o udělení azylu, sdělit v žádosti o udělení azylu a v protokolu o pohovoru všechny okolnosti, které považuje pro udělení azylu za významné, není jeho úkolem předestírat důvody, pro které je azyl obvykle poskytován. Nejvyšší správní soud nemůže souhlasit s výtkou kasační stížnosti, že správní orgán nedostatečně zjistil politickou situaci a situaci v oblasti dodržování lidských práv v Kalmycké republice v souvislosti s uvedeným konfliktem v sousedním Čečensku. Správní orgán si opatřil podrobnou zprávu Ministerstva zahraničních věcí České republiky o Kalmycké republice ze dne 11. 12. 2003, jež se týká jak politické situace v této zemi, tak i stavu dodržování lidských práv. Ve vztahu ke konfliktu v Čečensku z ní zejména vyplývá, že Kalmykie je dlouhodobě nejklidnější částí jinak nestabilního severního Kavkazu a konflikt v Čečensku situaci v této republice nijak výrazněji neovlivňuje přes její bezprostřední sousedství s nestabilními severokavkazskými regiony. Tvzení stěžovatelů se tedy zcela mýlí s obsahem správního spisu a jelikož žádné další výtky k obsahu uvedené zprávy a zejména k jejímu hodnocení stěžovatelé neuvádějí, nemůže Nejvyšší správní soud sám vyhledávat v uvedeném směru případné nezákonnosti.

Nejvyšší správní soud nemůže přezkoumat opodstatněnost námítky kasační stížnosti, že krajský soud též dostatečným způsobem nepřezkoumal žalobou napadené rozhodnutí správního orgánu a svůj rozsudek ani řádně neodůvodnil. Je tomu tak proto, že tato výtku je zcela obecná, nic neříkající a není z ní vůbec patrné, o jaké konkrétní skutkové či právní důvody se opírá uvedený závěr stěžovatelů. Takto formulovaná výtku není projednatelná ve smyslu již uvedené dispoziční zásady, kterou je vázán i Nejvyšší správní soud jako soud kasační. Zcela obecně může Nejvyšší správní soud konstatovat, že krajský soud dostatečným způsobem přezkoumal napadené rozhodnutí správního orgánu (ve více směrech i nadstandardně, mimo žalobní body) a svůj rozsudek řádným způsobem i odůvodnil.

Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů došel k závěru, že kasační stížnost stěžovatelů proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 21. 1. 2005, č. j. 28 Az 80/2004 - 28, není důvodná a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud již nerozhodoval o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože přednostně rozhodl o tomto mimořádném opravném prostředku rozsudkem ve věci samé.

Nejvyšší správní soud rozhodl o kasační stížnosti rozsudkem bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ustanovení § 109 odst. 1 s. ř. s.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 s. ř. s. Stěžovatelé ve věci úspěch neměli a podle obsahu spisu úspěšnému správnímu orgánu žádné náklady v řízení o kasační stížnosti před soudem nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Stěžovatelé byli v řízení o kasační stížnosti zastoupeni soudem ustanovenou advokátkou Mgr. Ing. Danou Podanou, která podle obsahu spisu dne 13. 3. 2006 vypracovala

doplnění kasační stížnosti ze dne 1. 3. 2005. Za tohoto stavu činí odměna advokátky Mgr. Ing. Dany Podané částku 1750 Kč (jeden úkon právní služby po 1000 Kč dle § 7 a § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, s přihlédnutím k ustanovení § 11 odst. 1 písm. d) téže vyhlášky, kterým je podání ve věci samé, při zastupování dvou osob se snížením o 20 % podle ustanovení § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů; jeden režijní paušál u dvou osob, tedy celkem dva režijní paušály po 75 Kč za jeden úkon dle § 13 odst. 3 téže vyhlášky). Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. srpna 2006

JUDr. Radan Malík
předseda senátu